

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto II.

V Celovec 25. junija 1883.

Št. 12.

„Mirova“ pravda.

Preobširno bi bilo, popisati celo dolgo obravnavo. Ker sta pa tukajšna časnika „Bauernzeitung“ in „Klagenfurter Zeitung“ prinesla jako enostranska poročila o pravdi, hočemo vendar par besedic spregovoriti.

Naš vrednik je trdil, da so drva, kakor jih grajščina Ehrenerg kmetom prodaja, predraga, in omenjal pri tem tudi starih listin, po katerih kmetje mislijo, da imajo nekako servitutno pravico do drv in stelje. Povedal je nadalje, da kmetje veliko škode trpijo od strani grajščinske zverine in da nemajo nobene prave pomoči proti temu zlu. Da grajščinski uradniki z ljudstvom niso prijazni, temu v dokaz je navedel več dogodeb. Potem so se zaslislale priče. Prva priča je bil tožnik Alič sam. Da on samega sebe ni not tlačil, razume se samo po sebi. Druga priča, g. žl. Hillinger, je inspektor grof Eggerjevih posestev. On je seveda hvalil grajščinsko oskrbnitvo, kterega načelnik je on sam. Rekel je med drugim, da imajo kmetje več lesa, ko grajščina in da toraj niso primorani, od grajščine drva kupovati. Če je to res, zakaj pa je tak polom navstal, ko je grajščina drva in steljo odrekla? Tožnik je imel še tri priče, namreč župane iz treh občin Grebinja, Vovber in Rude. Ti trije župani so poslali tudi neka pisana spričala in so tudi podpisali poslanico proti našemu vredniku v „Klagenfurter Zeitung“. Kar so ti trije možje izrekli in spisali, je naš vrednik s tem zavrnil, da je povdarjal, kako so vsi odvisni od grajščine in kako grajščinski uradniki v odborih teh občin odločujejo.

To je tisti „erdrückendes Belastungsmaterial“, ki ga je „Celovčanka“ videla.

Sledijo naše priče:

Gospod Merlak iz Velikovca je potrdil, da mu zverina škodo dela in da odškodnine nič ne dobi.

Gospod Reš iz Rude je potrdil, da so drva predraga in se bodo morali kmetje izseliti, če ne bo drugače.

Gospod Martel iz Št. Miklavža je rekel, da imajo kmetje stare pravice do drv, in da njemu grajščina ni hotela drv dajati, ker je čez gosp. Aliča nekaj govoril.

Gospod Hofmeister je rekel, da so drva predraga. Tudi je potrdil, da je bil od nekega grajščinskega jagra enkrat po nedolžnem tepen.

Gospod Glinik iz Rude pravi, da mu je vzel Alič en kos gozda in da se je on (priča) le zato potem pogodil, ker ni imel denarja, da bi

pravdo začel. Rekel je, da ima Alič tudi z drugimi kmeti take pravde in prepire.

Gospod Župan potrdi, da je videl lovce in pse čez polje tekati, in da mu grajščina že šest let drv ne dá.

Potem se je prebralo še nekaj pisem, med njimi tudi nekaj tistih starih listin, iz katerih hočejo kmetje brati, da imajo nekako pravico do drv in stelje. Prav po nepotrebem se preberejo na predlog g. dr. Trauna tudi neke grajščinske ribiške pravice, o katerih v celi pravdi niti govora ni bilo.

Prvi dan je bilo zaslišanje prič dokončano, drugi dan pa so govorili dr. Traun za, dr. Abuja proti zatožbi, vrednik Haderlap pa je še enkrat pojasnil svoje stališče.

Porotniki so ga spoznali krivega in sodnija mu je odločila kazen, kakor smo že naznanili. Uložili smo pritožbo ničevosti.

D o s t a v e k.

Že pri obravnavi je rekel naš vrednik, da ima dokaz, kako čudno so se nabirali podpisi proti njemu za poslanice v „Freie Stimmen.“ Tčas pa tega pisanja ni mogel pokazati, ker je priča Hofmeister, ki je to pismo pri sebi nosil, že odšel domu, ko se je vrednik na tisto spričevanje spomnil. Obljubil pa je vrednik, da tisto pisanje objavi v prihodnji številki „Mira“, kar s tem sledi. Pisanje kmetov se glasi tako:

„Freie Stimmen“ štev. 17 od 11. maja t.l. so prinesle „Eingesendet von Ruden“ z nekterimi podpisi, med kterimi se nahajamo tudi mi podpisani. Mi pa tistega podpisa zategadelj ne potrdimo, ker je nagovornik tega, Voltej Plešivčnik po domače Tempohar tisto pismo čisto v drugem namenu sestavil, kakor ga je nam tolmačil (ker namreč mi večidel ne znamo brati in pisati), in je nam pravil: „Podpišite se v prošnjo, da vam bo grajščina spet drva in steljo dajala.“

Ko se nam je pozneje zapopadek onega dopisa v „Freie Stimmen“ razjasnil, videli smo, da smo bili zapeljani, ker tisti dopis nikakor ni po naših mislih, torej smo prisiljeni, svoje podpise preklicati.

V Srednje ves 30. maja 1883.

Juri Puschl, Martin Lubas, Georg Durger, Matija Plankl, Franz Pogačnik, Pavl Lindl, Vid Arnold, Janez Reichmann.

Imena zapisal: Anton Hofmeister.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Vogerske okolice. (Žalostne novice.) Naši sosedi unkraj Drave so res omilovanja vredni. Farmani Šenklavske fare v Gorenčah imajo šolo, so precej denarjev za šolo izdali in svoje otroke tudi pridno in radi v šolo pošiljali. Ali kaj pomaga šolska hiša, v kateri pa ni učenika, da bi njih otroke podučeval? Vzeli so jim učenika, drugega pa še dozdej niso poslali. — Imeli so svojega duhovnika že odnekdaj, — zdaj ga nimajo več. Dohodki gosp. fajmoštra so bili sicer pišli, pa vendar še taki, da so gosp. vsaj shajati mogli. Pa ljudje, katerim za duhovnika in cerkev ni veliko mar, so tako dolgo ongavili in dregali, da se je bira ali kolektura odkupila, s tem pa dohodki tako skrčili, da duhovniku skorej živeti ni. Zatorej so tudi naš ljubljani in spoštovani gospod provizor Š. pobrali svoja šila in kopita in prosili za drugo štacijo. Zdaj so njih dušni pastir na Suhi več kot dve uri daleč in še Drava vmes. Ali to ni težavno in žalostno za dušnega pastirja in za farmane? Bog daj, da bi se skoraj na boljše obrnilo, in da bi spet skorej dobili svojega duhovnika in učenika! — Zdaj pa še ta nesreča zastran drv in stelje. S solznimi očmi sem slišal praviti, da je gospod vrednik našega „Mira“ v toliko nesrečo prišel zavoljo dopisa, v katerem mu je nek dopisnik potožil reve in težave kmetov zastran drv z Erneško grajščino. Resnica je, da nekateri posestniki, ki nimajo ne drv ne stelje, govorijo o preseljenju v druge kraje.

Izpod Dobrača. (Denar — gospodar; nemškutarija ne dela vselej človeka srečnega.) Odkar je nemški „Schulverein“ začel svoje delovanje, ni ga miru in pokoja med ljudmi. Duhovniki sprevidijo, da je Slovencem treba slovenskih in katoliških šol, da se slovenski otroci najprej naučijo v svojem maternem jeziku moliti, brati, rajtati in pisati. Oni pa tudi dobro poznajo, kako nemški Schulverein v teh rečeh misli in kam meri. Zatorej so žalostni, da se Slovenci dajejo premotiti in pristopajo k temu društvu. Predstariši sedanjih Zilanov so bili Slovenci po veri in jeziku in naj trdnější se držali slovenskih navad in iger, slovenske obleke in noše, vsaka ves ima svojo lepo in košato lipo, pod katero so se preddedi počeno veselili. Taka je bila v tistih časih, ko je bil slovenski jezik brez vseh pravic in še zasramovan. In ravno zdaj, ko so mu presvitli cesar in sedanje ministerstvo dali več pravice, — zdaj ga Slovenci zanemarjajo in zapuščajo! Prav in hvalevredno je, da se Zilani učijo tudi nemško, prvo mesto pa mora zavzemati materni slovenski jezik, da morejo slovenske bukve prebirati, jih lepo zastopiti, se veliko potrebnih in lepih reči učiti in tako, kakor drugi narodi, napredovati od stopinje do stopinje. Samo nekaj nemških besed znati, zraven pa sirov in neomikan ostati, to je vse premalo; in naj bi tudi prav dobro nemško znal, nemščina sama te ne bo storila srečnega. Poglejte po svojej dolini: Zvesti Slovenci dobro in srečno gospodarijo, — nemškutarji pa grejo rakovo pot. Saj poznate hiše, katerih posestniki so sicer nemško znali, zraven pa bili zvesti in dobri Slovenci, in te hiše so obogatele.

Zdaj pa marsiktera teh hiš leze pod zlo, akoravno so njih otroci postali Nemci po duhu in jeziku. Napredujmo na vse strani, več znamo, boljši je, — pa svojih narodnih svetinj — vere in jezika — ne zametujmo!

Iz spodnje Zile. (Letina; šolska postava; Zilani mila.) Bali smo se zavoljo mraza in suše, da bomo imeli letos spet slabo letino. Pa hvala Bogu, — prišla je toplota in diže ob pravem času, in zdaj na polji in travnikih dostilepo kaže. Pa tudi vse živo potrebuje bogate žetve in koše: prazni košči in skednji. — „Mir“ je že naznanil, da je od Brda do Šent Pavlja romalo neko pismo, v katerem se je prosilo, naj ostane zastran ljudskih šol vse, kakor je dozdej. To pismo so podpisali občinski odbori in krajni šolski soveti Šmohorskega sodnijskega okraja menda vsi, razun Borljske fare.“ Zavoljo tega so liberalni časniki hudo ropotali zoper Borljance. Pa svet se obrača: Odkar pa je nova šolska postava potrjena, slišijo se že glasovi, da so Borljanci vendar le prav imeli, da niso podpisali in vse se veseli tistih prememb, ki nam jih bo donesla nova postava. Bolj in bolj spoznavajo ljudje, da morajo naše šole najpred biti slovenske, in potem še le nemške; da morajo biti katoliške in kolikor mogoče tudi dober kup. — Zila nam še zmiram hudo pritiska in odkar so jo v zgornji Zilski dolini uravnali, še veliko hitrej in močnej teče in, če naraste, še bolj reže in odnaša. Naše njive in travnike še zdaj pokriva pesek in glinica lanske povodnji. Ne vemo, kako bode kaj zavoljo davka od posutega zemljišča. Upamo, da nam bode davek tudi odpuščjen, ker nam taka zemlja tudi nič ne donša. — Vsi žalostni smo brali o nesreči, ktera je Mirovega g. vrednika zadela; vsi ga iz srca omilujemo in prosimo, naj skrbno pazi in gleda na vsako besedo; kajti na „Mir“ prežijo nasprotniki od vseh strani.

Iz Apač. (Grenko pa resnično.) Mi Apačani hodimo in se vozimo skoz Grabštajn; zatorej poznamo Grabštanjare in nas zanimiva, kaj slišati o njih. Slišal sem v Celovci dve novice, ki ste res grenke pa resnične. Župan v Grabštanju, gosp. Seebacher, si je poiskal za svojega tajnika nekega moža, ki je sicer že odneka slabo slovel, pa znan bil, čeravno rojen Slovenec, kot strasten nemško-liberalec, ki bi vse Slovence rad bil v žlici vode potopil. Kaj se je v Grabštanju pri in po poslednjih občinskih volitvah godilo in po časnikih pisarilo, kako so se občno spoštovani ljubljani g. župnik A. Wieser obrekovali, je znano; gosp. župnik so vse po krščansko odpustili in voljno prenašali, — ali božji mlini so začeli mleti. Jože Iltisch Grabštanski tajnik, je bil dozorel; žandarmerija ga je zgrabila, nihče ni vedel zakaj, — v Celovec odgnala in 9. junija je stal pred porotno sodnijo. V Trgu, kjer je bil občinski tajnik, in slednjič v Grabštanju je izneveril 2439 gld. 61 kr. Porotniki so ga enoglasno za krivega spoznali in sodnija ga je obsodila na 6 let v težko ječo. Alite g. Seebacher! Vi kaj za to zares nič ne morete, pa vendar je to grenko za Vas; zato Vas omilujemo. Pa vem še nekaj grenkega, kar ste si pa sami nalili. Vsi žalostni smo zvedeli, da ste Vi v Ce-

lovci pri nekem zboru konjskih rejcev predlog storili, naj se kobile tudi ob nedeljah in praznikih smejo k celakom puščati. Šla je prošnja ta na visoko ministerstvo; to pa jo je spodbilo, kar gotovo nas vse iz celega srca veseli; človek, še bolj pa katoličan mora tudi za kaj drugega srce in skrb imeti, kakor pa za tabrnjanje in konjerejo.

Iz Podjunske doline. (Liberalci, pometajte pred svojimi durmi!) Nekdanja občina Dobrlaves je štela 8000 duš, 30 odbornikov in 15 namestnikov. Leta 1868 so jo liberalci tako osnovali. Celi odbor je bil nemško-liberalen in ti gospodje so gospodarili tako, da je leta 1873 nastala pravda, da mora zapuščina poslednjega župana plačati 2113 gld. 28 kr. Leta 1873 so pri volitvah zmagali slovenski kmetje in izvolili za župana Hobel Jurja p. d. Ravnjaka v Šent Viški fari. Dobil si je za tajnika nekega gospoda iz Kranja. Občina je bila prevelika, štrena že prej zmedena, nemško-liberalci so jima tudi kamnje pod noge metali, — in tako se je zgodilo, da je pridni in poštenu Ravnjak od žalosti umrl, njegov tajnik pa bil pri deželni sodnji v preiskavo stavljen, — pa po nekih tednih brez vse kazni kot nekriv izpuščen. Sodnija torej ni našla nobene goljufije ali krivice.

In ta dva poštena moža so nam liberalceži večkrat očitali, in rajnega Ravnjaka — skoz in skoz poštenega vse česti in hvale vrednega možu — „Freie Stimmen“ ne pustijo pri miru: že parkrat ga je ta časnik še v grobu ogrdil.

Zakaj neki te stare reči spet na beli den spravljamo? Zavoljo tega, da moremo nemško-liberalcem reči: Pometajte pred svojimi durmi! Občinski tajnik Jože Ilič je bil z dušo in telesom nemško-liberalec, je grdil po časnikih poštene slovenske duhovnike in narodnjake, služil je kot tajnik pri občini v Trgu in Grabštanju in pri obeh občinah goljufoval in izneveril denarjev še več kot 2000 gld., tako da je bil 9. junija pri porotni sodbi v Celovci na 6 let v težko ječo obsojen. Zatorej kličem liberalcem še enkrat: Pometajte pred svojimi durmi! Hinavec, izderi poprej bruno iz svojega očesa, in potem glej, da izdereš pezdil iz očesa svojega brata!

Iz spodnje Rožne doline. (Poštne hranilnice; — stavbe pri Dravi.) Radi hvalimo, kar je hvale vredno. Fužinski vodja na Bistrici, gosp. Tobeitz je vpeljal za svoje delavce dokaj lepo in hvale vredno navado. Mladi delavci in delavke zaslužijo si vsak mesec lep denar. Kakor se pa sedanje dni žalibog rado godi, mladi svet rad pozabi na stare dni, na potrebe ob času boleznih in slabosti. Tudi za tedaj je denarjev treba, kedar kdo nastopi kako gospodarstvo, da se on oženi ali ona vda. Dalje tudi to je resnica, da, česar se človek mlad navadi, to tudi star zna; kdor se je v mladosti navadil, denar varovati in držati, ta tudi v poznejših letih ne bode ga zapravljaj. Kolika sreča in veselje, ako ima človek v potrebi kaj denarja pri roci, ako je v poznejših letih varčen in si zna kaj prihranjovati. Ta hvalevredni namen ima g. Tobeitz pri tem, da si pri izplačevanju mesečnega zasluzka delavcem in delavkam nekaj malega pridrži in za nje vloži v poštno hranil-

nico. Vsakdo ima svoje bukvice, v katerih je vpisano, kar je vložil, bukvice pa menda hranijo v fužinski kanceliji. Tako se bode mladi svet naučil varčen biti in si kaj prihranil za poznejše čase: Iz malega raste veliko. — Pri Dravi narejajo ravno pod Sveško vasjo za največo potrebo neko stavbo ali širm, da bi travnike zavarovali. Veče stavbe bojo se pa še le po zimi delale v Tonjakovem kotu; zdaj se za to v Žavnikovej gori kamenje strelja in pripravlja. — Žito na polji še dosti lepo kaže, travnike in deteljišča pa suša tare. Za krmo ali zelenje bo trda.

Iz Bilčovsa. (Šolske reči; naš župan; o b s o d b a.) Na veselem griču smo si postavili novo šolsko hišo; lepo gleda proti Kapli in Šmarjeti v Rožnej dolini. Vsi smo bili veseli nove šole in že pozabili stroškov, ktere smo težko plačevali. Naša fara je čisto slovenska in mislili smo, da bode šola tudi slovenska vsaj prva štiri leta in potem se tudi začel nauk v nemškem jeziku. Tudi mi nismo zoper nemški jezik, dobro je, da ga kdo zna, prva in poglavitna reč pa je nauk v maternem jeziku, da otroci zastopijo, kar berejo, da svoje glavice razbistrijo, srce k dobremu nagibljejo in poznej dobre bukve prebirati in si lepih znanost nabirati znajo. Res imamo prav pridnega in hvale vrednega učitelja. Pa kaj, ako ni v šoli potrebnih slovenskih bukev! Imamo abecednik na pol nemški, mali katekizem in računico — to je menda vse, vse drugo je menda nemško. Te bukve so pa vendar le premalo, da bi se naši otroci maternega jezika dobro naučili. Skorej se prestopi na nemško in skorej postane večidel vse nemško. Kako dolgo se nemški otroci učijo nemškega jezika, koliko nemških bukev po šolah dobivajo, — naši otroci ja niso angeljci, da bi se iz abecednika in malega katekizma naučili vseh reči, ki jih bojo v poznejših letih živo potrebovali. Prosili smo torej, naj se nam dovoli več slovenskih bukev; — pa okrajni šolski svet nam tega ni dovolil; pravico, šolske bukve odločevati, ima menda le visoki deželni šolski svet v Celovci. Mislimo tudi pri tem potrkati: Kdor trka, temu se tudi odpre. — H koncu prašamo nemškutarske župane Celovške okrajne glavarije, zakaj da našega župana in šolskega načelnika niso povabili k „Sandwirthu“? Gosp. župan v Vesici, ki je še bolj odstranjen od pošte, je sprejel vabilo, — naš gosp. župan in šolski načelnik pa ne, kako to? Gosp. Ogriz Mikl. je vrl in vnet Slovenec in stoji kakor steber k svojemu slovenskemu narodu. Kakor gg. župani Drobivnik v Medgorjah, Sorgo v Šmartnem in Štih v Svetnejvesi, bil bi jo tudi g. Ogriz nemškutarjem hudo zasolil; ni varno take korenjake vabiti, ki bi mogli vse pokaziti! Ali je tako ravnanje pravično in možko? — Strah in žalost je nas vse obšla, ko smo brali, kako da je bil gosp. Mirov vrednik obsojen.

Iz Železne Kaple. (Nekaj o „Alpenrose.“) V zadnej številki cenjenega lista „Mir“ sem bral tudi dopis: „Iz Podjunske doline“ od izleta Borovskega pevskega društva „Alpenrose“ v Železno Kaplo na visoke binkoštno praznike. Temu dopisu dostavim jes par besed. Ako niso bili pevci v Selah, kjer jih je pot mimo peljala, pri božej službi, potem je binkoštno nedeljo gotovo

niso imeli, ter vernemu katoliškemu ljudstvu pohujšanje dali. V Kaplo pa so prišli mirno in pokojno ob pol dveh, tedaj še pred popoldanskej božji službi, katera se prične ob dveh. Potem, ko so zapeli nekatere nemške pesmi, podali so se v gostilno. Med popoldansko božjo službo ni bilo nobenega hrupa in še le okoli štirih so se podali k tako zvanem „Carinthia Sauerbrunnen“, en četrt ure iz Kaple. V njih pohvalo se sme reči, da so se v Kapli prav pošteno zadržali in v izgled se morejo postaviti pevcem, ki so bili tukaj leta 1881. Tudi po noči niso razsajali in vpili po ulicah, kar pa počenjajo včasih pri nas celó taki, ki se hočejo med omikane šteti. Borovski pevci pa so bili le priprosti delavci. Med saboj so sploh le slovensko govorili, dokaz, da niso posebni nasprotniki milega našega jezika slovenskega; in gotovo, ako bi imeli pevovodja, ki bi bil slovenski narodnjak, bilo bi tudi pevsko društvo v Borovljah slovensko ne pa nemčursko in bilo bi kinč in čest za celo Rožno dolino, ker ti pevci imajo dobre glasove. Na binkoštni pondeljek so menda vsi tukajšnje cerkev obiskali, kar katoliškemu kristjani v resnici ne zadostuje, vendar jih je bilo tudi nekaj pri sv. meši pričujočih in še le po drugej božjej službi so se iz Kaple peljali.

Iz Pliberške okolice. (Sv. misijon.) Že leta 1614 pred cesarjem Ferdinandom II. obhajal se je v Pliberci ljudski misijon. Vodili so ga oo. jezuiti. Potrebo za obnavljanje sv. misijona spoznali so tudi naš visokočastiti gospod dekan in župnik V. Bergman, zato so nam iz lastnega nagiba to duhovno ponovitev že za letos oskrbeli. Pristrčno veselje bral si na obrazih poštenih Pliberških farmanov, kakor hitro se je zvedilo, da se sv. misijon že 31. maja začne, in da ga bota vodila jezuita čast. oo. France Doljak in Tomaž Lempl, ki sta še od Šmihelskega misijona sem pri nas v blagem spominu. So se pa tudi tega misijona, ki se je še le v nedeljo — 10. junija — tako slovesno končal kakor se je bil odprl, Pliberški farmani z malimi izjemami ves čas tako pridno vdeleževali, da so jih gospodje misijonarji očitno pohvalili. Tudi iz sosednjih far je toliko ukaželjnih ljudi dohajalo, da je bila prostorna cerkev pri slovenskih pridigah in podukih vedno natlačena, pa vendar se pri vsem tem ni slišalo od kakšne nesreče, tudi ne od kakšne nepristojnosti. Tiho, brez vsega posvetnega hrupa, enako vigrednemu dežu delal je sv. misijon na verne serca. Izvrstnemu redu, ki je vladal v cerkvi in zunaj cerkve, čudili so se še celó po mestu redko nastavljeni nasprotniki sv. misijona. Oh, memo njih je Gospod milosti memo šel, in morebiti ga ne bo več, dokler ne pride ko Sodnik na oblakih nebá! — Da so vodja sv. misijona, prečast. g. o. Doljak s presunljivimi, vmes pa tudi s tolažljivimi resnicami sv. vere grešne serca mečili in iz oči vernih poslušalcev obilno spokornih solz izvabili; prečast. g. o. Tomaž pa razorane duše z milo besedo kakor z jutrajno roso hladili, mi ni treba praviti, ker ta čast. gg. misijonarja sta že tako po vsem Slovenskem dokaj znana in jako spoštovana. Naj se vsim, tedaj tudi nekterim mestjanom, učiteljem in uradnikom vstreže, ki so nemškega jezika bolj vajeni ko domačega, držali so pred večno lučjo preč. g. o. France Eberl času

in razmeram prav primerne govore. Gospodje misijonarji so ravno hotli vsim vse postati, da bi vse Kristusu pridobili.

V spovednici so domači duhovščini in misijonarjem prihiteli pomagat spovedniki iz domače in iz štirih drugih dekanij, in nekega dne je bilo v vsem skupaj 18 dušnih pastirjev zbranih, zato se pa tudi ni čuditi, da je bilo v tem zveličavnem času okoli 5300 vernih spovedanih, katerih večina je veliko spoved opravljala, in ravno toliko obhajanih. Mnogo njih je iskalo že leta in leta med svetom zastoj serčnega mira, pa še le zdaj o času milosti — o sv. misijonu — so ga našli! Več pa ko je duhovnikov skupaj prišlo, večje veselje so imeli od domačih in zunajnih duhovnikov toliko ljubljene g. dekan, ki po večem tudi sami misijonske stroške nosijo. Očitno hvalo tedaj g. dekanu za oskrbljenje sv. misijona, dolžno pripoznanje pa tudi mestnemu kaplanu g. Fr. Peteku, ki so vkljub opoveram, ktere so se jim delale od neke strani, vendarle do malega vse šolarske otroke k posebnem poduku in k sveti spovedi pripravili!

Ker se je pri misijonu tudi toliko sv. meš služilo, pobožno molilo, milo premilo pelo, pa tudi obilno spokornih solz prelilo; se pa tudi nadjam, da bo milost božja na Pliberško faro obilno rosila, in da bo misijonski križ, kterege pri stranskih vratih v cerkev najdeš, še zanamcem ko prst božji pot v nebesa kazal. Mestjani so se ves čas hvalevredno obnašali, se pa z drugimi odličnimi farmani vred po končanem misijonu gospodom misijonarjem in g. dekanu za skazano duhovno dobroto tudi spodobno zahvalili. Meni pa, ki to pišem, bodi dovoljeno, posloviti se od gospodov misijonarjev z besedami sv. pisma (I. Makab. 12. 11.): „Mi se vsaki čas neprenehoma ob prazničnih in drugih dneh, kedar se spodobi, vas spominjamo pri daritvah, ktere darujemo, in v molitvah, kakor je prav, in se spodobi, spominjati se bratov.“

Iz Kazaz v Podjunki dolini. (Poštne tiskovine; slovenski kupni list; Celjski lisjak; žganje.) Pri poštnemu uradu v Doberlivesi je prav priljudna in postrežna uradnica; takoj na prvo opominjanje priskrbela nam je nemško-slovenske tiskovine. Hvala ji! Poslužujte se toraj zdaj teh tiskovin, ktere so vam vsem zastopljive in pa v dokaz, da tukaj Slovenci bivajo in da je trebalo takih tiskovin. — Slovenski kupni list je gospod dr. Kulterer v Velikovci na zahtevanje krajnemu šolskemu sovetu naredil. Ko se je pa sodnji v Doberlivesi predložil, rešila ga je v nemškem jeziku. Ker pa te rešitve nobeden možev razumil ni, poslali so ga sodnji nazaj, da ga naj v slovenskem jeziku reši, če pa ne, se bo pri višjih oblastnijah praya in pomoč iskala. — Celjski lisjak, kateri se je iz Doberlivesi k nam silil, je sedaj celó izostal, ker ni na svojih liberalsko maslenih misijonih nobenega vspeha imel. — Kakor je žganje v drugih krajih najpriljubljenejša in najnavadnejša pijača, tako je žalibog tudi tukaj pri nas. Pa kako bi tudi inače biti moglo, ko pa nekteri lahkomišelní starši že štiriletni deci žganje napijajo in se veselé, ako ga prav krepko potegniti more. Petnajset in šestnajsetletni fantalini seveda

ga pa že možato z odraslimi kakor vodo pijó in se cele noči po malovrednih krčmah klatijo. Posebna prilóžnost za take nesramneže je nedelja ali svetek. Predvečer se vpijanijo s tim dušnim in telesnim trupom in potem celo noč hudo razgrajajo in drugim nemir delajo. Zjutraj pa namesto v cerkev k službi božji, se pa valjajo po ležiščih kakor brezpametne živali. Opoldan ga še le glad na noge našene. Popoldan seveda namesto k drugej službi božji, mu pa že huda žeja v taberno veleva, kjer mu zopet ta pogubna peklena pijača pamet zmeša in vnovič s hudobnim klafanjem dan Gospodovi skruni. Tako mu mine nedelja ali praznik brez da bi se spomnil na tistega, kojemu je ta dan posvečen in kojemu je največo čast in hvalo dolžan! Starši glejte na vaše otroke, da ne padejo v take pogube in pomislite, da bodete za odgojo vaših otrok pred sodnikom odgovor dajali.

Iz Rožeka. (Velika nesreča.) V enem letu trikrat je v Rožece, prijaznej farnej vesi ob bregu Drave v lepej Rožnej dolini, navstal hud ogenj. V torek — 12. junija — ob pol treh popoldnem so, tako se vsaj pripoveduje, otroci na mostiču pri Cvitnikovem skednji igrali z užigalkami, menda ogenj vtrosili pa ga spet srečno potancali. Ljudje so se spet razšli k svojim opravkom, — kar skedenj spet začne v živem plamenu goreti. Jug, ki je strašno močno vlekkel, je ogenj tako hitro na vse strani raznesel, da je, kakor bi trenil, šest do sedem pohištev stalo v živem ognju. Domači in ptujci, ki so od vseh krajev prileteli na pomoč, so delali in gasili, kar koli so le mogli, pa vsa človeška pomoč je bila zastoj. Med tem, ko so ljudje v Rožece na pravem Dravskem bregu gasili, zasveti se tudi unkraj Drave na levem bregu v Šmeševačah plamen na strehi in tudi tu navstane velik požar. Kakšen hud vihar da je pihal, razvidi se iz tega, da so ogorkov našli v Št. Jurji na Strmcu in še celo na Gozdanjah. Pogorelo je vseh vkup v Rožece 24 in v Šmeševačah 16 hiš in skednjev; cerkev in turn v Rožece sta prišla ob streho, podružnica v Šmeševačah je zgubila streho in je tudi znotraj močno oškodovana. K sreči ni nihče ob življenje prišel, živino so tudi oteli, — drugo pa je vse zgorelo. Sirote nimajo jesti, nimajo hlevov za živino, nimajo kaj obleči. Revščina in potreba je strašna in nepopisljiva. Usmilimo se teh sirot in pomagajmo hitro in vsak po svojej moči!

Iz Ljubljane. (Zedinjenje Slovencev. Volitve.) Z žalostjo smo brali, kaka obsodba je zadela vašega vrednika, in kako vas nasprotniki s pravdami nadlegujejo, da bi „Mir“ vničili. Največa nesreča za Slovence je, da so razdeljeni na toliko dežel. Mi si moramo prizadevati, da združimo Slovence v eno deželo. Idealistična „Slovenija“, ki bi obsegala samo slovenske občine, je po mojih mislih nemogoča, ker deželni zbori ne bodo privolili, da bi se razdelila Štajerska in Koroška. Mogoče pa se mi zdi, zjediniti dežele Štajersko, Koroško, Kranjsko, Goriško, Trst in Istró v eno samo deželo pod imenom „notranja Avstrija“ (Innerösterreich), kakor je že vse to bilo v poprejšnih časih. Saj v Švici živijo trije narodi mirno in srečno, lahko bi tudi pri nas,

naj se le vsem dovolijo enake pravice. Tudi bi se s tem združenjem veliko menj denarja potrebovalo, kar bi bil tudi velik dobiček.

Volitve v deželni zbor so končane in sicer srečno za Slovence, ker v zboru bo sedelo 25 Slovencev poleg 11 Nemcev. Morda bo pa deželni zbor še ovrigel volitve velikega posestva.

Med konservativnimi in tako zvanimi Mlado-Slovenci je navstala neka mržnja. Poslednjim se očita, da niso prav vneti za katoliško vero. Menda pa vendar ne bo tako hudo in se bodo tudi ti gospodje vedno spominjali, da zastopajo narod, ki je bil vedno zvest veri krščansko-katoliški. Nesreča bi bila za narod, ako bi se njega voditelji sprli in se med seboj vojskovali. Toliko več je potrebno, da združeno močjo postavijo trden temelj slovenskej narodnosti, da se posebno spominjajo slovenskih tlačanih in zapuščenih bratov na Koroškem, Štajerskem in Primorskem.

Ali bo mogoče, volilni red za deželni zbor spremeniti ali ne, tega vam danes še ne vem povedati. Nič pa ne brani, volilni red spremeniti za ljubljansko mesto, da bi se zabranil vprihodnje vsak povrat v nemškutarijo. Pa o tem se nič ne sliši. Ta lahkomišelnost je graje vredna, kajti vlada se včasih čez noč spremeni, in kako lahko bo sovražniku, nam pridobljene pozicije nazaj vzeti, ako si jih ne zavarjemo z nasipi, rovi in ograjami! Pametno in pravično bi bilo, ako bi se mestnim kaplanom podelila volilna pravica; saj ima tak gospod več dela in je bolj važna ter občekoristna oseba, nego kak tujec penzionist, ki sme voliti, akoravno mu je blagor občine deveta briga.

Iz zgornjega Zemona. (Letina. „Slavija“.) Poljski pridelki pri nas na Notranjskem, hvala Bogu, še precej lepo kažejo. Ozimna setev se dobro obnaša; tudi krompir je lep videti. Turšica je pa še majhna. Sadja ne bo dosti; vinska trta pa lepo kaže.

Nedavno smo imeli ogenj. Eno poslopje je pogorelo, bližnje stavbe smo ubranili. Poškodovani so bili zavarovani pri banki „Slaviji“ in so tudi pošteno vso škodo povrnjeno dobili. Zato moramo banko „Slavijo“ vsem gospodarjem priporočati kot pošteno in zaupanja vredno.

Iz Maribora. (Cesarjev prihod. Žalostno stanje Slovencev.) Po slovenskem Štajerju delajo se priprave za slovesni sprejem cesarja. Ljubljenemu vladarju hočemo pokazati, da smo Slovenci, pa tudi zvesti Avstrijanci.

Ko cesar odide, bo pa spet vse žalostno in tužno. Štajerski Slovenci nismo dosti na boljem od vas Korošcev, le to je sreča, da nas je več in nas ne morejo kar tako pogaziti.

Šole so pa vendar le nemške. Že v ljudski šoli začnejo z nemščino, o srednjih šolah pa tako veste, kakošnje so.

Nemškutarji brez strahu rogovilijo kakor besni; čeravno jim nič nočemo, vpijejo, kakor bi jim za glavo šlo. Od nemškega Gradca ne pričakujemo nobene ljubezni. Zato vsi hrepenimo po „zedinjeni Sloveniji“. Ravno zdaj se bere v časnikih, da nemški Pemci zahtevajo ločitev od Čehov in svoj deželni zbor v Hebu (Eger). Mi se s tem ne strinjamo, da bi se dežele rezale, pa to bi bilo pač dobro in pra-

vično, da bi se Štajersko, Koroško, Kranjsko in Primorsko združilo v eno skupino — Ländergruppe — kakor je bila nekdanja „notranja Avstrija“.

Kaj dela politika.

Po celej Evropi visoka politika miruje, nikjer ni nič posebno novega. Presvitli cesar in cesarica sta zdej v toplicah Ischl; 1. julija popoldnem se pripeljejo svitli cesar v Gradec, ostanejo do 10. na Štajerskem, pridejo 11. v Ljubljano, ostanejo do 17. na Kranjskem in vrnejo se 18. julija spet na Dunaj. Celih 18 dni bojo svitli cesar večidel preživeli med Slovenci in obhajali spomenico, da je Štajersko in Kranjsko že pred 600 leti prišlo pod oblast slavne Habsburške cesarske rodovine. Obe deželi se pripravljate, naj bolj ko morete, da bi svojega predobrega in občeno-ljubljenega cesarja Franc Jožefa sprejete prav lepo in srčno. Bog daj srečo! — Deželni zbori pridno delajo. Nižeavstrijski zbor na Dunaju, kjer imajo liberalci silno večino, nasprotuje in kljubuje na vse sorte visokemu ministerstvu. Ravno tako vladi ovire stavi deželni zbor v Gradcu. Najboljši delata deželna zbornica v Salzburgu in Innsbriku, kjer imajo konservativci večino. — Danes začne deželni zbor v Ljubljani svoje seje; tu so našinci po veri in jeziku v veliki večini. Srčno želimo in goreče Boga prosimo, naj bi složno in ljubeznjivo vsi vkup po starem našem geslu delali: Vse za Boga, cesarja in domovino! — Skorej se bota odprla tudi zbornica v Dalmaciji in Istri; v Dalmaciji so našinci dobili večino, v Istri tudi upajo precejšno manjšino dobiti. — Na Goriškem ostane v deželnem zboru menda vse pri starem; tam sedi v deželnem zboru nekaj vrlih poslancev, ki vestno in krepko branijo pravice svojih slovenskih volilcev.

Po ptujih državah tudi ni nič posebno imenitnega. Na Pruskem je knez Bismark predložil deželnemu zboru novih določeb, po katerim se bojo reči za katoličane vsaj nekaj zboljšale. Bismarkov voz se je vendar le začel proti Kanosi pomikati, akoravno je mogoče nekdanj rekel: V Kanoso pa ne grem, to je: papežu nočem odjenjati.

Na Italijanskem so rogovileži v Rimu napravili Garibaldiovo svečanost, pri kateri so tudi zoper Avstrijo mahal in ščevali; laški vladi to nič kaj ni po volji in sodnijski minister pripravlja neko ostrejšo postavo.

Francozji doma preganjajo katoliške škofe in duhovnike, podirajo križe, na ptujem v Aziji in Afriki pa imajo vojsko, pri kateri pa jim ne gre dokaj po sreči.

Na Španskem je neko veliko društvo, ki se imenuje „črna roka“; ti nihilisti in socijalisti ne vejo drugači škodovati, kakor da po vinogradih trte ruvajo in vinograde razdirajo.

Irci so bili le najemniki bogatih Angležev, od teh so jemali njive in travnike v najem ali v štant, še celó kaj kupiti, da bi imeli svoje njive in travnike, niso smeli. Zdej še le je spodnja zbornica sprejela postavo, da smejo Irci tudi posestva kupovati. Prej ko ne bode pa zgornja zbornica, kjer sedijo bogataši, to postavo spet zavrgla. Sčasoma bo pa pravica vendar zmagala.

Na Ruskem so v Moskvi svečanosti in veselice končane. Ruski car je vendar velik gospod: Vsi vladarji — cesarji in kralji — so h kronanji poslali svoje poslanca. Bog daj, da bi novokronani car Aleksander III. vladal za blagor in srečo svojega slovanskega ljudstva, pa tudi za mir in pokoj cele Evrope.

Gospodarske stvari.

Pomočki zoper miši.

Marsikdo vseje, pa nema kaj žeti. Miši pridejo in pojedó ali vsejano seme ali pa mlade korenice zgrizejo. In ko je sad že dozorel, naredijo mu spet poljske miši največ škode. Ta žival se tako hitro zareži, da bi človek ne verjel. Še v planini, kjer prej ni bilo ne njive ne miši, če ozimno rež na ledino vsejejo, bo drugo leto vse kar mrgolelo miši, da se moraš prašati: od kodi so se vzele!?

Neki vrtnar pravi, da on miši s kafro preganja. Kafro namreč na drobno smelje in pomeša med prst. On pravi, da kafra sadežem nič ne škoduje, miši pa tako smrdi, da kar pobegnejo.

V nekem kraju so miši zastрупili. Cela soseska se je zmenila, kupili so arzenika (mišnice), z mišnico so pa zastрупili pšenico. Namreč na sto kil pšenice so vzeli devet kil smletega belega kukra, pet kil moke in devetnajst kil mišnice. Pšenica se je zmočila, da se je je moka, cukar in mišnica prijela. Potem se je ta zastrupljena pšenica razdelila med gospodarje, kateri so pred vsako mišjo luknjo nekaj zrn položili. Miši so skoraj vse pokrepale.

V nekterih krajih na Nemškem znajo pa miši z dimom moriti. Žge se usnje, cunje, šota in take reči, da je dim bolj smradljiv. Treba pa je za to imeti posebno mašino, da se dim po ceveh v zemljo žene.

Še drug pomoček zoper miši pa, ki nič ne košta, je to: pustite pri miru sove, ježe in podlasice! Te živali pokončajo veliko in veliko miši, zato kmet sam sebi noče dobro, ako preganja, strelja ali lovi sove, ježe, podlasice, kanje in več takih živali, ki se skor le od mišjega mesa preživljajo. Po „p. L.“

Za poduk in kratek čas.

Pripovedka od pogumnega krojača.

(Zapísal Trdina.)

Enkrat je bil krojač (žnidar), o katerem so hudobni jeziki pravili, da nema ravno preveč poguma (korajže). Ali je to res bilo, ali ne, bomo kmalo videli.

Ker je bil ta krojač ravno brez dela, podal se je po svetu. Na cesti se je snidel s starim vojakom, kateri je bil vojake ravno že doslužil, pa je imel še vojaško obleko in dolgo sabljo. Naš krojač bi bil rad to sabljo imel in je vojaka tako dolgo prosil, da sta menjala: vojak je dal krojaču svojo sabljo, krojač pa vojaku svoje še dobre čevlje. Potem sta se spet ločila in šla narazen.

Bila je huda vročina, ko pride krojač do košate lipice. Pod njeno senco se vleže in hoče zadremati, pa sitne muhe mu niso dale miru. On se spomni, da ni lepo za junaka, ako ima orožje pri sebi, pa se ne brani. Potegne toraj svojo sabljo in mahne po muhah ter jih umori — devet na mah! To se mu je tako dopadlo, da je šel v mesto in si pustil v sabljo zarezati te besede: „Devet na mah!“ Tisti nožar, ki je te besede zarezal, pravil je to ljudem, da je tukaj junak, ki jih devet z enim mahom preseka. Ljudje so hodili krojača ogledovat in spraševati, če jih res devet na mah poseka; on pa je le prikimal, ker ni hotel povedati, da je presekal le devet muh. Kmalopri je po celem kraju zaslovel kot mogočen junak.

Bližnji kralj pa je ravno o tem času imel nevarno vojsko. Slišal je govoriti tudi od tega krojača, ki jih devet na en mah preseka, in ker je hrabrih vojakov potreboval, pustil je krojača poklicati in ga prosil, naj mu pomaga, da bi sovražnika premagal. Krojač je rekel, da ne drugači, kakor če mu najmlajšo princezino za ženo dá. Kralj se je bal, da ne bi krojač s sovražnikom potegnil, zato mu je vse obljubil.

Zdaj so šli zoper sovražnika. Krojača so posadili na vojaškega konja. On pa nikdar še ni jahal in se je bal, da ne bi s konja padel; zato si je pustil nogo konju pod trebuhom vkup zvezati. Vojaki so se mu smejali; on pa jih zaničljivo pogleda in reče: „Junaka in modrijana ne ostraši zasmehovanje norcev!“ S temi besedami jih zapusti.

Ko se je dalo znamenje za boj, dirjal je konj proti sovražniku, ker je bil tako izučen. Krojač se je strahu tresel in je konja na vso moč nazaj vlekel, pa vse zastonj. Zdaj je začel krojač vpiti, pa konj je še le toliko bolj naprej dirjal. V svoji obupnosti se je prijel krojač za neki hrast, mimo kterega je konj pritekkel. Hrast pa je bil trohjen in se je čez sredo prelomil, tako da je krojač celi vrh v rokah držal. Ko so sovražniki to videli, da je ta človek, o katerem so že praviti slišali, kar hrast odlomil, da bi jih z njim klestil, imeli so ga za strašno močnega, niso si upali z njim vojskovati se, ampak so kar pobegnili.

Ko je kralj to slišal, kako je krojač vse sovražnike sam prepodil, štel ga je sicer za velicega junaka, svoje hčere pa mu vendar ni hotel dati, ker mu je bil krojač presiromašen videti.

Zgodilo pa se je, da se je velik medved priklatil v tisto deželo in ljudem mnogo škode naredil. Kralj je dal oklic na svoje junake, kateri bi se medveda podstopil. Pa nobeden si tega ni upal. Zdaj kralju ni družega kazalo, ko obrniti se na junaškega krojača in obljubiti mu svojo hčer, če medveda premaga. „Majhna skrb!“ reče krojač in gre na polje, kjer je ravno medved oves smukal. Tam blizo je stala cerkvica, ki je bila odprta. Krojač se vstopi s kolom pred cerkvena vrata in jame nad medvedom vpiti. Medved pa jame renčati in plane proti krojaču. Ta zbeži v cerkev, misleč, da medved ne pojde za njim. Pa v tem se je zmotil. Medved je šel za njim v cerkev, — krojač je bežal za veliki altar, medved za njim. Ko se okoli altarja pripodita, bliskne krojaču dobra misel v glavo: Zbežal je pri vratih ven in jih hitro zaklenil, da je bil medved vjet.

Ponosno stopi krojač pred kralja in reče: „Zver sem ukrotil in v cerkev zaprl! Zdaj pa storite z njo, kar hočete: jo znate vstreliti ali pa v zverinjak zapreti!“

Kralj se je začudil nad krojačem in ga imel za največjega junaka na svetu. Zato mu je dal svojo hčer za ženo in obilno bogastva. Po kraljevi smrti pa je krojač še kralj postal. V svoj grb si je pustil narisati devet muh, trohljen hrast in medveda.

Smešničar.

Vrvar poslal je k lekarju po mišjega strupa. Pa lekar mu ga ni hotel dati, češ, da bi se vrvar lahko zastrupil. — Čez nekaj časa potrebuje lekar eno vrv in pošlje k vrvarju po njo. Ta pa mu je ni hotel dati, češ, da bi se lekar lahko obesil.

Kaj je novega križem sveta?

* Svitli cesar so pogorelcem v Rožece podarili 1500 gold. Osnova se je pa v Rožece še poseben odbor, ki prosi za darove, jih nabira in deli. Pomagajmo! — Strela ubila je posestnika J. Krajnerja v Timenici, ko je pod drevo stopil. — Dež preteklega tedna je kmetovalcem kaj dobro došel, ker je že suša pritiskala. Žita na Koroškem sploh dobro kažejo. — V zadevi naše pravde z Medborovskim občinskim svetom se je gosp. Miha Sablačan sam prostovoljno oglašil, da hoče prevzeti vso odgovornost za tista dva dopisa, ki nam jih je poslal in zavolj kterih Medborovci tožijo. Vsak, kdor je tista dva dopisa bral, se čudi in pravi, da ne najde v njih nobenega razžaljenja. — Pri Millstattu so vjeli belo vrano. — Pri Trgu na planini našli so ženskega mrliča. — V Greifenburgu je vtonil štiriletni deček.

* V spomin šestoletnice je spisal marljivi učitelj gosp. Tomšič v Ljubljani prav lično knjižico za šolsko mladino, v kteri se nahaja 12 podob Habsburških vladarjev od Rudolfa do cesarja Franc Jožefa in cesarjeviča Rudolfa. Popisano je v knjigi na kratko vladanje Habsburškega rodu. Knjižica velja 10 kr., kdor jih 100 vzame, dobi jih za 8 gold. Za darila pridnim učencem so te knjižice kaj primerne.

* Nj. ces. vis. nadvojvoda Albreht mudil se je one dni z mnogimi oficirji na Gorenjskem. — Pogorelcem v Trbojah se svitli cesar podarili 800 gld. — V Žireh je strela vdarila v zvonik, ki se je ravno popravljal, in tri delavce vabila. Streha je zgorela. — Svitli cesar bodo, bivajoč na Kranjskem, obiskali tudi postojnsko jamo. — Toča pobila je v Hotedržici. — Blizo Idrije je strela pet goved ubila. — V Ziberšah je enajstletnega dečka gad pičil; ker je prišla hitra pomoč, so ga še oteli (rešili). — Pri sv. Jakobu v Ljubljani so dobili nove orglje. — Na Kranjskem je 262 ljudskih šol in 408 učiteljev. — Šola za cigararice, ki jo je osnovala katoliška družba Kranjska, prične se preosnovana zopet to jesen. Ista družba je izdala tudi vsakoletne „Glase“ z zanimivim obsegom.

* Na sv. Telovo je flosar na Dravi zadel ob Ptujski most; imel je 100 gld. škode in je komaj

smrti ušel. — Toča pobila je pri sv. Janezu in nekoliko tudi v savinjski dolini. — V Brašlovčah so tatovi ulomili v občinsko pisarno ter odnesli 25 gld. pa eno puško. — Na Veliki Kapi pri Slov. Gradcu je precej lesa pogorelo. — Škofijska sinoda se prične v Mariboru dne 28. avgusta. — Savinjski „Sokol“ napravil je izlet v Braslovče. — V Globokem so pri volitvah zmagali Slovenci. — Železnico merijo od Spielfelda v Radgono.

* Iz češnje padla sta kmet in kmetica blizo Gorice. Ona je ostala mrtva. Pazite pri branju češnje, kajti češnjevs les je slab in se rad zlomi! — Pravijo, da postanejo sedajni poreški škof dr. Zorn viši škof v Gorici. — Kmetijski učitelj g. Povše je dobil od cesarja zlati križec s krono. — V Trstu je zdaj vse polno Angležev. Angležke vojne barke so namreč prišle na pohod iz Aleksandrije v Trst. Veselica sledi veselici na čast angležkim pomorskim oficirjem.

* Mesto Dunaj šteje 1,017.670 prebivalcev. Med njimi je 290.659 Slovanov, Madjarov in Lahov, 86.544 Judov; drugi so Nemci.

* Viktor San-Pol je dal francozki akademiji 25.000 frankov z namenom, naj jih dá tistemu, ki bo znašal najboljšo zdravilo proti otroški davici (difteritis). — Mnogo odličnih angležkih rodbin podalo se je na Božjo pot v Lurd. — Na Švedskem je neki kmet mlado lisico vjel in jo tako ukrotil, da je kakor domač pes, za domačimi teka, nikomur nič ne stori in še kokoši pri miru pusti. — Shod Slavjanov hočejo letos sklicati v Moskvo. — V Kalugi na Ruskem se je kosarna podrta. Devet ljudi je mrtvih, ranjenih je veliko. — Turki se prostovoljno selijo iz Evrope v Azijo nazaj. V sedajni bolgarski Rumeliji pripravljajo se cele turške vasi na pot v Azijo, kjer jim hoče turška vlada zastoj zemljišča dati. — V Parizu se toliko krade, da mestna straža več ne zadostuje in so si osnovali posebno stražo zoper tatove. — O tistej gospej Markovič, ki je na srbskega kralja streljala, se poroča, da je v ječi samo sebe umorila. Drugi pa mislijo, da so jo skrivaj zadavili. — V Tonkinu imajo Francozi vojsko. Tam živi 250.000 kristjanov, in vsi ti so zdaj v nevarnosti. — V Liverpool na Angležko so pripeljali slona, ki vaga 100 centov. — Mesto Pariz šteje 2,300.000 prebivalcev, ki stanujejo v 76.000 hišah. — V morji pri Smirni so našli gobo, ki meri 2 $\frac{1}{2}$ metra čez sredo. Ako se v vodi namoči, jo dva moža komaj vzdigneta.

* Grozna nesreča se je pripetila v Sunderlandu na Angležkem. Neki glumač je kazal v gledišču (teatru) svojo umetnost otrokom, katerih je prišlo gledat več ko tavežent. Nazadnje je začel otrokom igrache metati. Tisti, ki so zgoraj na galerijah bili, se vderejo po stopnicah doli, da bi tudi kaj dobili. Prvi padejo, drugi čez nje, prileté zopet drugi in padejo na kup. Tako se je pobilo, zmečkalo in zadušilo na stopnicah 186 otrok! Žalost v mestu je nepopisljiva. — Veteranci avstrijski bodo dobili orožje. — Oberdankovega tovarša Sabbadinija so v Inomostu k smrti obsodili. — Judovskim sodnikom nočejo prisegati na Hrovaškem. Neki Bartolovič je moral zato 100 gld. kazni plačati, pa višja sodnja mu

je kazen odpustila. — V Briksleku na Tirolskem bojda kmetje prav dobro predstavljajo Kristusovo trpljenje. — Kupčijsko ministerstvo izdeluje novo postavo za kratke železnice. — Dva otroka sta pri kohanju utonila. — V mestu Steyr v gornji Avstriji se bo naredila šola za kovače in sploh za železno obrtnijo. — Na Dunaji hočejo uradniki svoje lastne hiše zidati, da bodo v njih ceneje in bolje ko do zdaj stanovali. — Novo zvezdarno so naredili na Dunaji, in je bojda zelo lepa, sam cesar so jo prišli gledat. — Blizo 200 družin hoče se preseliti iz južnih Tirol v Konjico v Bosni.

* (Upravni odbor društva „Narodni dom“) nas je naprosil, naznaniti vsim gospodom, ki jim je poslal svoje srečke v razprodajo, da naj jih blagovolé pridržati, razprodajati in nerazpečane mu še le 15. decembra t. l. vrniti.

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Umrl je čast. gosp. o. Rafael Raffalt, namestniški profesor v bogoslovskem učilišču v Celovci. Rojen je bil v Theiseneku 9. novembra 1851, v mešnika posvečen 20. julija 1877 in storil samostanske obljube pri Benediktincih v Šent Pavlu 24. aprila leta 1878. Umrl je v kopeljah Gleichenberg, kamor je bil šel zdravja iskat. R. I. P.!

Loterijske srečke

Gradec	48	35	55	60	30
Trst	33	73	25	26	76

Tržna cena

po $\frac{1}{2}$ hektolitrih.

I m e.	Celovec		Št. Vid.		Velikovec		Žel. Kaplja.		Wolfsberg		Trig		Belak		Pitberk	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenica . . .	370	4	—	—	360	390	392	380	385	366						
Rž . . .	278	290	—	—	255	268	362	275	290	275						
Ječmen . . .	241	—	—	—	255	256	—	275	260	241						
Ajda . . .	256	—	—	—	—	268	—	—	260	241						
Oves . . .	158	150	—	—	152	158	147	150	180	156						
Proso . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
Ber . . .	549	—	—	—	—	488	550	—	520	512						
Turšica . . .	263	3	—	—	250	280	240	3	3	259						
Grah . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
Leča . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
Bob . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
Fizol bel . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
„ rudeč . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						

Pšenica je nekoliko poskočila. Goveje meso je po 54, telečje in svinjsko po 65 do 70 kr., špeh po 80 kr., suha svinjina po 90 kr. do 1 gld., maslo po 1 gld 10 kr., puter po 1 gld. kilo. Seno frišno po 80 do 90 kr. cent, staro 1 gold. 10 kr. stari cent. Slama po 70 kr. cent. Drva so po 80 kr. do 1 gold. 10 kr. kvadratni meter.